

Obsah

O autorech	11
Předmluva	13
I. Přehled témat	17
PRVNÍ KAPITOLA	
Děti a jazyk	18
K čemu děti používají jazyk?	18
Budování vztahů	18
Výměna informací	20
Myšlení	21
Hra se slovy	22
Komunikace a učení	23
Několik obecných poznámek o jazyce	26
„Jazyky“ a „dialekty“	26
Psaný a mluvený jazyk	28
Změna	28
Úrovně jazyka	29
Rozmanitost jazyka	33
Osvojování si jazyka	35
DRUHÁ KAPITOLA	
Co je bilingvismus?	39
Několik definic bilingvismu	39
„Elitářský“ a „lidový“ bilingvismus	41
Různé druhy bilingvních společností	44
Dvojjazyčnost není vzácností	45
Národní identita a monolingvní stát: Francie, Francouzi a francouzština	46
„Oficiální“ a individuální dvojjazyčnost	48

Oficiálně monolingvní národy.....	48
Oficiálně bilingvní národy	48
Oficiálně multilingvní národy	49

TŘETÍ KAPITOLA

Co znamená být bilingvní.....	50
Dvojjazyčnost je otázkou míry	50
Složený a koordinovaný bilingvismus	57
Věk vzniku bilingvismu.....	60
Bilingvismus nemluvnat	60
Dětský bilingvismus.....	62
Pozdní bilingvismus.....	64
Sdílení dvou kultur.....	64

ČTVRTÁ KAPITOLA

Vývoj bilingvního dítěte.....	69
Simultánní osvojení dvou jazyků	69
Typy bilingvních rodin	70
Podobnosti ve vývoji bilingvistů a monolingvistů	73
Oddělení obou jazyků	74
Vědomí vlastní dvojjazyčnosti.....	81
Přepínání kódů a překládání	83
„Rozený překladatel“?.....	88
Sukcesivní bilingvismus	90
Učíme se druhý jazyk stejně jako první?	92
Bilingvismus a inteligence	94

PÁTÁ KAPITOLA

Co ovlivní vaše rozhodnutí vychovat své děti dvojjazyčně?.....	99
Důležité otázky.....	99
Jak je to s jazyky u vás a jak se vaše jazykové dovednosti vyvíjely?.....	99
Jakým jazykem spolu mluvíte?.....	100
Jak své jazyky používáte?.....	101
Kdo se bude o vaše dítě starat?	101

Jak se stavíte k vlastnímu jazyku?.....	103
Jaké kontakty udržujete se zbytkem rodiny?.....	104
Postavení jazyků.....	106
Co může pomoci jazyk udržet?	108
Museli byste změnit způsob, kterým mezi sebou mluvíte? ...	109
Jak se rozhodnout	110
Několik „zlatých pravidel“	110
Zhodnot'te vlastní situaci	111

II. Případové studie:

několik bilingvních rodin a jejich zkušenosti	117
Případová studie č. 1: Angličtina jako „otcovský jazyk“	119
Případová studie č. 2: Improvizace	121
Případová studie č. 3: Bilingvismus začíná u domovních dveří... ..	123
Případová studie č. 4: Strategie přepínání v konverzaci	127
Případová studie č. 5: Cestujeme nalehko – dvojjazyčnost jako příruční zavadlo	128
Případová studie č. 6: Bikulturalismus ano, bilingvismus ne.....	131
Případová studie č. 7: Rodinné kořeny na prvním místě – jeden rodič, jeden jazyk	133
Případová studie č. 8: Můj dům – můj (jazykový) hrad	135
Případová studie č. 9: „Svobodu dětem“ aneb Jak přijmout jazykovou nezávislost dítěte.....	137
Případová studie č. 10: Stopy z dětství.....	140
Případová studie č. 11: Kulturní dědictví – každý rodič má svůj jazyk	143
Případová studie č. 12: Dva domovy, dva jazyky, dvě kultury.....	146
Případová studie č. 13: Lehce nabyt, lehce pozbyl	148
Případová studie č. 14: Odhodlání – a smysl pro humor	153
Případová studie č. 15: Jazyk jako náboženská a sociální identita	157
Případová studie č. 16: Bilingvismus – a lepší život	159
Případová studie č. 17: Jeden rodič, dva jazyky	162

Případová studie č. 18: Bilingvismus v „rekonstituované“ rodině.....	163
---	-----

III. Slovníček pojmů.....167

Barvy	168
Čtení.....	168
Další jazyky.....	170
Dětská řeč	172
Druhy písma/systémy psaní.....	172
Gestikulace a neverbální komunikace obecně.....	173
Gramotnost v obou jazycích.....	175
Internet	176
Jména.....	177
Koktání.....	178
Lékaři a jiné „authority“	181
Míchání.....	182
Nadávky	184
Národnost.....	186
Návštěvy	187
Odmítnutí mluvit daným jazykem	188
Opravování	190
Počítání	191
Pravopis (viz také Psaní).....	193
Přepínání kódů.....	195
Přízvuk	197
Psaní.....	198
Schopnosti	199
Slovníky	200
Sny.....	201
Škola.....	202
Televize	206
Tlumočení a překládání	207
Věk.....	209

Velmi malé děti	211
Znovuoživení „spících“ jazyků	213
Citáty	214
Doporučené zdroje.....	216
Časopisy	216
Internetové stránky.....	216
Literatura	217